

**LÄNSRÄTTEN I
UPPSALA LÄN**

DOM
2009-03-30
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
208-09 E

KLAGANDE

MedLearn AB, 556468-6821
Drottninggatan 83
111 60 Stockholm

MOTPART

Uppsala kommun
Kommunledningskontoret/Upphandling
753 75 Uppsala

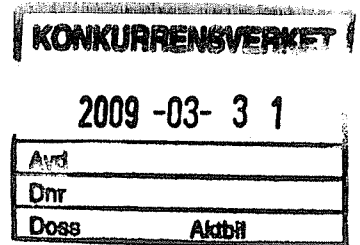
Ombud: Stadsjuristen Mats Sandmark

UPPHANDLING

Uppsala kommuns upphandling avseende ramavtal för gymnasial vuxenut-
bildning inom omvårdnadsprogrammet med inriktning mot äldreomsorg
Dnr 08-053/044.945

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avslår MedLearn AB:s ansökan om överprövning.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet meddelat den 6 februari
2009.

Dok.Id 43363

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-16 73 00
E-post: lansratteni uppsala@dom.se

Telefax
018-16 73 43

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-16:25

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Uppsala kommun (kommunen) har i ett tilldelningsbeslut av den 29 januari 2009 beslutat att avtal avseende gymnasial vuxenutbildning inom omvårdnadsprogrammet med inriktning mot äldreomsorg, dnr 08-053/044.945, kommer att tecknas med Kompetensutvecklingsinstitutet AB som lämnat det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

MedLearn AB (bolaget) ansöker den 5 februari 2009 om överprövning av kommunens upphandling. Bolaget yrkar att upphandlingen inte får avslutas innan bolaget har fått korrigera ett uppenbart misstag i anbudshandlingarna och bolagets anbud har prövats. I andra hand yrkar bolaget att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om.

Bolaget anför som grund för sitt yrkande bl.a. följande. I kommunens tilldelningsbeslut den 29 januari 2009 framkommer att bolagets anbud inte tagits upp till prövning utan förkastats i första steget. I protokollet står det: ”Med Learn AB har inte skickat in helt ifylld svarsbilaga och svaren går inte att hitta i resterande anbudshandling.” I bolagets kopia på anbudet i digital form finns alla svarsbilagor fullständigt ifyllda. Vid samtal med kommunen framkommer att svarsbilaga 4, sid. 2, inte är ifylld i det anbud som kommunen fått. En sammanblandning av papper måste ha skett där papper från förfrågningsunderlaget beklagligen blandats ihop med papper för anbudet. Bolaget anser att detta är ett uppenbart misstag och det hade varit rimligt att ge bolaget möjlighet att rätta till det. Ofyllda rutor mitt bland korrekt ifyllda i ett omfattande anbud måste rimligtvis tolkas som ett uppenbart misstag. Informationen som ska bekräftas med svarsbilagan finns att läsa i texten. Anbudet skulle inte ha ändrats av en komplettering. Det hade varit rimligt att tillåta en komplettering av det uppenbara felet eftersom det på inget sätt skulle ha ändrat anbudets innehåll. I anbudsförfrågans första punkt lämnas även information om att förtydliganden och kompletteringar kan ske på upphandlarens begäran. Som hjälp för anbudsgivaren fanns en bilaga 6, checklista, svar/bilagor till anbudet. Svarsbilaga

fyra ingår inte där. Bolaget anser att svaren kan hittas på andra ställen i anbudet (länsrättens urval av följande punkter):

10. Anordnaren ska tillsammans med köparen årligen kvalitetssäkra utbildningarnas inriktning, omfattning och innehåll ur ett förändringsperspektiv för att möta arbetsmarknadens krav på utbildningen, så att Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens effektmål uppfylls. Detta beskrivs i anbudet sid. 36.
11. Utbildningar ska i första hand baseras på nationella kurser enligt Skolverkets kursplan, samt bifogad lokal kurs (bilaga 5). Detta beskrivs på sid. 9-12.
12. Lokala kurser, där det saknas en nationell kurs och där det finns ett uttalat lokalt behov av kompetens, kan förekomma. Kursplaner och betygskriterier för dessa ska då bifogas anbudet. Detta beskrivs i bilaga 5, sid. 48.
13. Kurserna ska erbjudas flexibelt under året, utan traditionella uppehåll. Detta beskrivs i anbudet sid. 18 samt 38.
14. Den undervisande personalen ska ha erfarenhet och kvalifikationer som är nödvändiga för uppdraget. Stor vikt läggs vid pedagogisk kompetens och yrkeskunnande. Detta beskrivs i anbudet sid. 32 samt bilaga 8 sid. 58-64.
15. Vid avtalets upphörande ska uppdragstagaren medverka så att eventuella övergångar till annan anordnare görs så smidigt som möjligt för deltagarna. Bolaget hoppas att denna del är besvarad i svarsbilagan. Det beskrivs inte under egen rubrik men bolaget vill ändå hävda att andemeningen i hela anbudet visar att bolaget på alla sätt anpassar upplägg och planering så att det ska bli på bästa sätt för de studerande. Detta gäller givetvis även vid eventuell övergång till annan anordnare. På sid. 18 redovisas t.ex. att ”Studier på MedLearn planeras helt utifrån studerandes förutsättningar och behov, inom ramen för kundens godkännande”. På flera ställen, bl.a. sid. 32 visar bolaget hur alla studieresultat omgående förs upp på stude-

- randes individuella studieplan och hur kunden genom lösenord kan nå dessa. Därmed har eventuell annan anordnare vid eventuell övergång full information om uppnådda resultat. Bolagets kvalitetsrutiner som beskrivs på sid. 36-38 beskriver att uppföljning sker av vad bolaget har lovat i anbud offerter samt kunden nöjdhet. Övergång till eventuell annan anordnare torde vara ett område så väl som andra, där er nöjdhet är en viktig del i bolagets kvalitetsarbete.
16. Verksamheten ska bedrivas enligt de lagar och förordningar som gäller för verksamhetsområdet och de kommunala styrdokumenterna för vuxenutbildningen i Uppsala kommun. Detta beskrivs i anbudet sid. 4.
  17. Studier hos anordnaren ska kunna kombineras med studier i andra ämnen och kurser hos annan anordnare. Detta beskrivs i anbudet på sid. 18 och 27.
  18. Deltagare ska ha inflytande över hur utbildningen utformas bl.a. genom att delta i planering av studiernas innehåll och uppläggning samt ges tillfälle att lämna synpunkter på undervisningens kvalitet. En beskrivning av detta ska bifogas anbudet. Detta beskrivs i anbudet på sid. 31 samt 38-39.
  19. Anordnaren ska ha rutiner för intern kvalitetskontroll, utvärdering och hantering av klagomål. En beskrivning av dessa ska bifogas anbudet. Detta beskrivs i anbudet på sid. 36.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Bolaget har i sitt anbud inte fyllt i om man uppfyller skall-kraven under punkterna 10-15 i bilaga 4 och gör nu gällande att det var ett uppenbart misstag som bolaget borde ha fått korrigerat. Grundregeln vid inlämnande av anbud är att detta efter inlämnande inte får ändras. Undantag kan dock göras under vissa omständigheter. Enligt LOU kan rättelse av fel, förtydligande och komplettering göras under vissa omständigheter. Upphandlaren får begära förtydligande eller komplettering om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Bestämmelsen ska tolkas restriktivt.

Kommunen hänvisar till generaladvokatens uttalande i mål C- 87/94 angående innebörden av rätten till precisering/komplettering. EG-domstolen fastställde i domen att det inte är möjligt att utvärdera för sent inkomna kompletteringar från en anbudsgivare eller sådant som inte fanns med i förfrågningsunderlaget. I svensk praxis har Kammarrätten i Stockholm i mål nr 3378-08 funnit att uppgifter som helt utelämnats i anbud inte kan bli föremål för förtydligande enligt LOU. Länsrätten fann i mål nr 312-08 m.fl. att Uppsala kommun på ett otillåtet sätt låtit en leverantör rätta ett skall-krav genom att låta leverantören i efterhand rätta en uppenbar fel-skrivning. Kommunen bestrider att man i andra delar av bolagets anbud kan utläsa att klaganden uppfyller ifrågavarande skall-krav och i ett avseende (punkt 15) vidgår bolaget att man inte kan utläsa skall-kravet på något annat ställe i anbudet. Beträffande p.12 i svarsbilagan har bolaget gjort gällande att de lokala kurserna och deras kursplaner samt betygskriterier redovisas på sid. 48 bilaga 5 till anbudet. Påståendet är till viss del korrekt men kursplanen avseende kursen i demensvård saknas i anbudet. Bolaget har därför inte uppfyllt skall-kravet i p.12 i bilaga 4 till förfrågningsunderlaget. Slutligen saknas helt uppgifter i anbudet om att man uppfyller kravet i p. 16.

Bolaget anför i yttrande bl.a. följande. Inget har ändrats i bolagets anbuds-innehåll. Inga uppgifter som förändrar innehållet har bytts ut och inte heller behöver några uppgifter kompletteras i anbudet. Detta medför att upphandlaren enligt LOU har rätt att begära förtydligande. All information som efterfrågas i Svarsbilaga 4 sid. 2 återfinns i anbudet. Kursplan och betygskriterier för demensvården ingick som en bilaga i kommunens anbudsfrågan (bilaga 5) och skulle inte beskrivas av bolaget.

Länsrätten har i beslut den 6 februari 2009 förordnat att den aktuella upphandlingen inte får avslutas innan länsrätten beslutat något annat.

SKÄL

Aktuella bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 9 kap. 8 § LOU anges följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol får ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. I andra stycket stadgas följande. Vid direktupphandling får en ansökan enligt första stycket inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett avtal om upphandlingen. I tredje stycket stadgas följande. Vid tillämpningen av ett annat förfarande än som avses i andra stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar har gått från det att

1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

I 16 kap. 2 § LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan

bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Handlingarna i målet

I kommunens tilldelningsbeslut anges bl.a. följande. MedLearn AB har inte skickat med en helt ifyllt svarsbilaga och svaren går inte att hitta i resterande anbud.

I förfrågningsunderlaget punkt 2.2.2 Utvärdering av anbudet enligt angiven modell och kriterier anges bl.a. följande. Förutsättning för att anbudet ska utvärderas är att man svarat på alla frågor i Svarsbilagan, bilaga 4.

I bilaga 4 sid. 2, punkterna 10-19, anges följande:

Anordnaren ska tillsammans med köparen årligen kvalitetssäkra utbildningarnas inriktning, omfattning och innehåll ur ett förändringsperspektiv för att möta arbetsmarknadens krav på utbildningen, så att Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens effektmål uppfylls. Skall-krav

Utbildningarna ska i första hand baseras på nationella kurser enligt Skolverkets kursplaner, samt på bifogad lokal kurs (Bilaga 5). Skall-krav

Lokala kurser, där det saknas en nationell kurs och där det finns ett uttalat lokalt behov av kompetensen, kan förekomma. Kursplaner och betygskriterier för dessa skall då bifogas anbudet. Skall-krav

Kurserna ska erbjudas flexibelt under året, utan traditionella uppehåll. Skall-krav

Den undervisande personalen ska ha erfarenheter och kvalifikationer som är nödvändiga för uppdraget. Stor vikt läggs vid pedagogisk kompetens och yrkeskunnande.

Vid avtalets upphörande ska uppdragstagaren medverka så att eventuella övergångar till annan anordnare görs så smidigt som möjligt för deltagaren. Skall-krav

1.5.1 Mål och kvalitetskrav

Verksamheten ska bedrivas enligt de lagar och förordningar som gäller för verksamhetsområdet och de kommunala styrdokumenterna för vuxenutbildningen i Uppsala kommun. Skall-krav

1.5.2 Kombination med andra kurser

Studier hos anordnaren ska kunna kombineras med studier i andra ämnen och kurser hos annan anordnare.

1.5.3 Inflytande för deltagare

Deltagare skall ha inflytande över hur utbildningen utformas bland annat genom att delta i planering av studiernas innehåll och uppläggning samt ges tillfälle att lämna synpunkter på undervisningens kvalitet. En beskrivning av detta skall bifogas anbudet.

1.5.4 Anordnarens kvalitetskontroll

Anordnaren ska ha rutiner för intern kvalitetskontroll, utvärdering och hantering av klagomål. En beskrivning av dessa ska bifogas anbudet.

Länsrättens bedömning

Bolaget begär överprövning av kommunens upphandling avseende ramavtal för gymnasial vuxenutbildning inom omvårdnadsprogrammet med inriktning mot äldreomsorg. Bolaget anför att det uteslutits på grund av ett uppenbart misstag samt att anbudet i sig inte hade ändrats av en komplettering. Ostridigt i målet är att bolaget inte har skickat in ifylld bilaga 4 sid. 2. Första frågan i målet är om bolaget på annat sätt har visat att dess anbud uppfyller uppställda skall-krav. Bolaget anför att det framgår av anbudstexten i angivna delar att så är fallet.

Av anbudstexten framgår enligt länsrättens mening inte helt klart om svaret ja har lämnats av bolaget på kommunens frågor i bilaga 4 sid. 2 i de delar som uppställts som skall-krav. Särskilt vad gäller punkten 15 är inte uttryckt att anbudet omfattar just bolagets medverkan vid övergång till annan anordnare. Vad gäller punkten 16 besvaras frågan inte alls. Länsrätten finner följaktligen att bolagets anbud inte kan anses kvalificerat för utvärdering. Nästa fråga i målet är därmed om bolaget skulle ha beretts tillfälle att förtydliga eller komplettera sitt anbud.

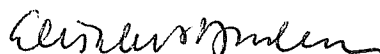
Enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU får en upphandlande myndighet begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om

det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Bestämmelsen ska tolkas restriktivt. Det är upphandlaren som bestämmer om en anbudsgivare ska få möjlighet att vidta förtydligande eller komplettering. En anbudsgivare kan alltså inte kräva att få förtydliga eller komplettera sitt anbud. Kommunen har av bolaget fått ett anbud som inte varit komplett, valt att inte begära komplettering och följaktligen inte utvärderat bolagets anbud.

Mot bakgrund av det ovan anförda finner länsrätten att bolaget inte har visat att upphandlingen strider mot LOU och de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna. Skäl för att upphandlingen ska rättas eller göras om har således inte framkommit. Länsrätten ska därför avslå bolagets ansökan om åtgärder enligt LOU samt upphäva beslutet av den 6 februari 2009.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV3109/1a)

Elisabet Andersson

rådman

MP

